

deon, qui Gamelionem, proximè præcedit, incipit ante Solstitium hibernum; ita Hecatombæon ætivum Solstitium antecedit. alioquin si post Solstitium Hecatombæon sequeretur, hunc ipsam, non Metagitionem nominasset. Deinde ex Prolemaicis observationibus, in Calippica periodo idem efficitur. Inter eas enim, quæ lib. vii. cap. iii. commemorantur, una est in anno xlviii. periodi, in qua Anthesterion cepit xxii. Januarii. Ergo Hecatombæon xix. Junii. Nam intercalaris mensis fuit Posideon, non Scirrhophorion. Item anno xxxvi. periodi Calippicæ, Julianæ verò periodi 4420, Elaphebolion iniiit xxiii. Februarii. Ergo Hecatombæon xxi. Junii. De quo in libro secundo uberius differendum erit.

Quamobrem ita cenfeo; Hecatombæonem nonnumquam paulò ante Solstitium incepisse: ita ut Junii maxima pars Scirrhophorionem conveniret. Hinc est, quod Plinius lib. ix. cap. ii. menses illos tres, Munychionem, Thargelionem, & Scirrhophorionem, quibus plerisque Phigium parere scribit Aristoteles lib. v. Hist. cap. xi. ita reddiderit. *Plurimi, inquit, piscium vitibus mensibus, Aprilis, Maio, Junio, Reliquorum mensium hic ferme situs erat: Metagitionem Augusto respondebat, & interdum Julio: Boëdromion Septembri, sub Arturi ortum, ut supra dictum est. Nam Alexandri tempore, cum Darium vicit, Penilunium eclipticum Boëdromionis mensis contigit xx. Septembris. Mæmactæon post Æquinoctium Autumnale, ut supra demonstratum est. Pyanepcion Novembri ferè incipit. Posideon Decembri, Gamelion Januarii: interdum exeunte Decembri: Anthesterion Februarii; & exeunte Januarii: Elaphebolion Martio, & exeunte Februarii: Munychion post verum ferè Æquinoctium: Thargelion Maio; Scirrhophorion Junio respondet. Quæ omnia partim ex antecedentibus patent; partim ubi ad Calippicam periodum ventum erit, accuratius tractabuntur.*

Platonis locus expenditur.

De Platonis autem loco, in quo post Solstitium annum novum exordiri significat, sic statuo: nequaquam ex illo necessario concludi; Hecatombæonis Neomeniam perpetuò post solstitium inisse. Primum aliam in sua republica ordinationem anni Plato sequi potuit. Deinde quòd sæpius Hecatombæon post solstitium inciperet, ideo primum mensum in idem tempus conjicit. Veluti cum Aristoteles, & Theophrastus Gamelionem exempli causâ post *τροπὴς χειμερινῆς* locant, non sic accipiendum est, ut ejus initium semper post *τροπὴς* incidat: cum nonnumquam eas antevertat.

Antequam ab hac mensium disputatione recedam, duo paucis perstringenda sunt; alterum, quod ex Plutarcho Scaligeri observat; Boëdromionis secundam semper Athenis eximi diem 1°. Itaque primus annus exigit 1°; secundus 2°; tertius 2°; quartus 1°. Itaque primus, & quartus habent singulas *ἀνάγκης ἡμέρας*. Ergo Tetraëteris est *δισηξαετησίαι*. Atque ita progressus ostendit quenam Tetraëterides sint *δισηξαετησίαι*, nempe i. v. x. xv. Ea verò bidui exemptio in fine Tetraëteridos fiebat. Docet enim Cicero ex eodem mense extra ordinem eximi diem unum, ex quo ordinaria detractio fieret.

DE OLYMPICA PERIODO.

CAPUT XIII.

Summa Scaligeriana doctrinae. Lib. 1. de Emend. P. 35. & Hæg. Can. L. 1. Cap. vii. & Lib. iii. C. vii.

VERUS illud oraculum Græcis editum erat, ut *ἄρτελα* sacrificarent; *κατ' ἐπιαντὸς, ἄρτελα, κατ' ἡμέρας*. Cui ut parent, visum illis est, ut maximæ Panegyres, quales erant Olympiades, & Pythiades, mense mero Lunari celebrarentur, & ex certis circuitibus in orbem redirent, & metas Solis consequerentur; quod unico Emboliformi remedio fit. Itaque statuerunt annum duodecim plenorum mensium, quibus appendices dies binos annexerent. Quorum annorum quatuor ad

Lunæ adipiscendam Neomeniam justam periodum face- re visi sunt, ea ratione, quam initio libri hujus exposuimus. Hoc tempus Tetraëteridum appellarunt. Ita Olympias, quæ in plenilunio debet peragi, præcisè in decimum quintum mensis incidit; & sic *ἄρτελα* sacrificatur, quia *ἄρτελα*. Rursum quia intervenit embolimi mensis secunda Tetraëteris consequitur curriculum Solis, sic *κατ' ἐπιαντὸν* videntur sacrificare, & proinde *κατ' ἡμέρας*, quia *κατ' ἡλίον, ἄρτελα*.

Verum aliquantò post deprehensum est aliquot Octaëteridas, quæ ex duabus Tetraëteridibus compositæ sunt, abundare diebus singulis supra rationes Solis. Nam cum in singulis Tetraëteridibus (ut supra docuimus, cum de anni Græci structura egimus) unius diei ordinaria fieret exemptio, ut popularis annus cum Luna ratiocinio congrueret, animadvertent in quibusdam Tetraëteridibus biduum esse detrahendum. Ique annus, in quo hoc accidebat, *δισηξαετησίαι* vocari potest. Cum igitur peritissimè ab Astrologis, & Hierophantis bidui exemptio illa fieret, citra periodi ullius observationem; primus omnium Calippus deprehendit in novendecim Tetraëteridibus quater biduum eximi. Vidit enim injustè quadrantem diei in singulis Enneadecaëteridibus negligi: & cum lxxvi. anni Metonici dies colligant 27760, unum diem redundare, quia totidem anni solares dies habent 27759. Nam Metonica Periodus dies sibi vendicat 6940. At solares anni xix. dies 6939. horas 18. Ideo singulis Enneadecaëteridibus quadrans superfluous est, qui in fine lxxvi. annorum solidum in diem excessit. Calippus autem quod tacite antea, & sine Periodo, ab Hierophante fiebat, ut certos dies paulatim eximerent, primus in lxxvi. annis quater id fieri animadvertit. Quod ad hunc modum administrabat.

Novendecim Tetraëterides Græcæ cum novem mensibus plenis intercalariis diebus faciunt 27763. Nam Octaëteris Græca popularis diebus constat 2924. novem hujusmodi Octaëterides diebus 26316. Adde Tetraëteridem, sive dies 1447. fieri anni lxxvi., dies 27763. de quibus detractis diebus 27759, quot in periodo Calippica sunt, supererunt quatuor dies eximendi ultra xix. ordinarios *ἡξαετησίαι*. Quare in totum dies eximuntur xxxiii. Quippe solaris annus dies habet hac ratione cccxix, cum quadrante. Annus Græcus dies ccclix. Ita anni Græci dies colligunt 27360. Accedunt menses novem intercalares, qui singuli singulis Octaëteridibus imputantur, nempe dies 270. Colliguntur dies 37630. Cum autem præterea biduum singulis annis adjungatur, vel potius vii. dies in quatuor annis: si per septem xix. multiplices, sunt cxxxiii. dies; de quibus deducti quatuor relinquunt dies cxxxix. superfluos, sive *ἀνάγκης*; qui superioribus additi conficiunt dies 27759.

Atque ut intelligas quinam in periodo sint anni *δισηξαετησίαι*, dies illos cxxxix. partire per lxxvi., singuli habebunt diem 1°. Itaque primus annus exigit 1°; secundus 2°; tertius 2°; quartus 1°. Itaque primus, & quartus habent singulas *ἀνάγκης ἡμέρας*. Ergo Tetraëteris est *δισηξαετησίαι*. Atque ita progressus ostendit quenam Tetraëterides sint *δισηξαετησίαι*, nempe i. v. x. xv. Ea verò bidui exemptio in fine Tetraëteridos fiebat. Docet enim Cicero ex eodem mense extra ordinem eximi diem unum, ex quo ordinaria detractio fieret.

Calippus nihil in hac Periodo innovavit: sed tantum ostendit in xix. Tetraëteridibus quatuor *ἡξαετησίαι* fieri, præter ordinarias xix. Ideo justam periodum annorum xix. fieri existimavit. Eam verò periodum non solum Athenienses, sed & aliæ nationes amplexæ sunt. Antiquissima est autem Periodus Olympica, & primo loco ponenda, à qua reliquæ omnes derivatæ sunt. Ejus initium à diebus æstivis. Mensis enim primus incipiebat proximè post viii. Julii, ut citima Neomenia esset ix. Julii, remotissima vi. Augusti. Etenim primum certamen anno Periodi Julii. initium est 3938. cyclo Lunæ v. Solis xviii. Neomenia Ab Judaici 2985. Julii 9. fer. 3. Character enim fuit 3. 3. 905. Ideo nonnumquam hos fines Neomenia primi mensis antecedeat; & tunc ferè cardines mundi, sive æquinoctia, & solstitia in octavis partibus signorum fiebant. atque viii. Julii *ἀναγκῆς* conveniebat viii. pars Cancr.

Construat modo tabula lxxvi. annorum primi mensis Elidenfium. Primus ordo habeat numerum annorum. Secundus

TABULA NEOMENIARUM PRIMI MENSIS Elidenfis in annis Periodi Olympicæ.

Table with columns: Anni Perio-di, Dies colle-cti, Neo-menia primi mensis, and corresponding values for various years (I to LXXVI) and months (Jul, Aug).

Hæc est Olympica Scaligeri periodus, ad quam reliquorum Græciæ populorum Periodi directæ sunt. Quæ quidem omnes in Cyclo Lunæ cum Olympica conveniebant, sed tempore discrepabant. Nam annus, exempli causâ, Tetraëteridis Atticæ tertius, erat Olympicæ primus. Etenim omnes Periodi in anno primo Novilunium habebant ix. Julii; & primus mensis singularum Tetraëteridum lunaris erat. Sed cum unius, ut putata Olympicæ, Tetraëteridis annus primus ageretur, alterius, videlicet Atticæ, tertius occurrebat. Quæ omnia in Elencho fusiùs declarabimus.

ELENCHUS SCALIGERIANÆ DOCTRINÆ.

CAPUT XIV.

Olympicæ Periodi structura commentitiis refellitur.

CUM Olympica Periodus ex anni Græci contextu, ac dispositione tota constet, prima hæc adversus

illam, & justissima sit exceptio, ut annum Græcum ne gemus talem fuisse, qualem nobis ex mera divinatione procedit. Atque hoc primis capitibus manifestissimè, nisi fallor, ostensum est; anni Græci planè confictam esse rationem, cui tota illa periodus innititur. Verum ut hujus commentum ne tenuissimum quidem vestigium superfit, idque ut magis, ac magis æquus lector agnoscat, propriis pedem cum iis præligiis, & conficta periodo conferemus.

Ex iis, quæ de anno Græco scriptores antiqui, ac præsertim Geminus, & Censorinus referunt; quorum testimonia supra recitata sunt; perspicuum est Græcos veteres nullo alio annorum orbe, quam Tetraëteridum, vel Octaëteridum *πολιτικῶς* usos fuisse. Successit iis Metonica Periodus, annorum novem ac decem; quam tamen vix est, ut populari consuetudine sancitam arbitremur: cum per octo annorum curriculum evoluta fuisset tempora Geminus auctor valde bonus, & vetus asserat. Metonicam deinde Periodum Calippus recevit, ac lxxvi. annorum circuitum reperit; cujus nullum ad vulgus sensum pervenisse, sed à peritis tantum, & Astro-